

Liefde, verkering en huwelijk

Youth for Christ
Noordoostpolder
Achtergrond

Ds. Jan Mudde

Kostbaar en kwetsbaar

Omgang met verkering, seksualiteit en samenwonen in het licht van de Bijbel.

Buijten & Schipperheijn - Amsterdam, 1992. ISBN 90-6064-792-0

Een zeer lezenswaardig boekje, waarvan bij de opstelling van dit beknopte overzicht ruimschoots gebruik is gemaakt.

Ido Buwalda

Huwelijk, echtscheiding en hertrouwen

Een beknopt stencil met bijbelse gegevens en conclusies.

Inhoud

Inhoud 2

De oorsprong 3

Het huwelijk als weerspiegeling van Gods verbond 4

Het huwelijk in Israël 5

Sexualiteit binnen / buiten het huwelijk 6

Hooglied 7

Maagdelijkheid 8

Verkering en seksualiteit / hartstocht 8

Huwelijk of samenwonen 9

Tot slot 11

Bijlage 1 - Principes voor relaties 12

De oorsprong

Gen 2:22 En de HERE bouwde de rib, die Hij uit de mens genomen had, tot een vrouw en Hij bracht haar tot de mens.

Waarom is er die aantrekkingskracht tussen mannen en vrouwen? Dit komt bij de HERE vandaan. Hij heeft ons zo geschapen. Het huwelijk is een scheppingsdaad van God.

Kerntekst: Genesis 2:24 Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en zij zullen tot één vlees zijn.

Deze tekst wordt later aangehaald zowel door de Here Jezus zelf in Mattheüs 19:5 als door Paulus in 1 Korinthe 6:16 en Efeze 5:31.

Daarom

D.w.z. omdat de vrouw uit de man is, kunnen zij opnieuw tot één vlees worden, samen een nieuwe levenseenheid worden. De scheppingsrelatie tussen man en vrouw is de basis van het huwelijk.

Een man... zijn vrouw

Er moet een bepaalde mate van volwassenheid aanwezig zijn. Volwassenheid: daar waar die 2 getoond hebben samen in concrete situaties problemen te kunnen oplossen.

Verlaten

Een loslaten van de oude situatie, de oude gezinssituatie, om een nieuwe eenheid te vormen. Een publiekelijk uitstappen uit de oude in de nieuwe situatie.

Aanhangen

Dit woordje betekent letterlijk: aankleven, vastlijmen. Het is een woord dat wijst op duurzaamheid. Je kunt de vastgelijmde situatie niet losscheuren zonder bij beide partners grote schade aan te richten.

Tot één vlees zijn

Dat is de grootste mate van intimiteit. Je bent geestelijk, psychisch en lichamelijk één. Je hebt maar één lichaam, dat je niet kunt verdelen over twee mensen. Deze innigste relatie op elk gebied van het leven zullen we een **totaal-relatie** noemen.

Opvallend is dat het 'één vlees zijn' pas komt ná het verlaten en aanhangen.

Het huwelijk als weerspiegeling van Gods verbond

De structuur van het huwelijk is een afschaduwing van de structuur zoals die er is tussen de Here Jezus Christus en Zijn gemeente. Als zodanig is het huwelijk een getuigenis van God voor de mensen. Vandaar dat het huwelijk als de enige bijbelse samenlevingsvorm heftig wordt aangevallen.

Enkele voorbeelden

Genesis 2:23

De vrouw is uit de man... mannin.

De gemeente is uit Christus... christenen.

Efeze 5:23

De man is het hoofd van de vrouw, zoals Christus het hoofd is van de gemeente.

Efeze 5:25

De man moet zijn vrouw liefhebben, zoals Christus zijn gemeente heeft liefgehad.

Efeze 5:31,32

Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en deze twee zullen tot één vlees zijn. Dit geheimenis is groot doch ik spreek met het oog op Christus en op de gemeente.

Het bijbelse huwelijk is zoals het christen worden: een publiekelijk uitstappen uit de oude situatie in een nieuwe situatie.

Ook is het huwelijk niet los te maken van de gemeenschap van het lichaam van Christus, waarbinnen deze stap bevestigd, bekrachtigd en ook ondersteund mag worden. Het huwelijk is immers als beeld ook een dagelijks getuigenis van de totaalrelatie van Jezus met ons als Zijn gemeente.

Een huwelijk is een verbond

In Spreuken 2:17 wordt i.v.m. de vrouw het huwelijk “*verbond met haar God*” genoemd. In Maleachi 2:14 staat in de NBG-vertaling: ‘*uw wettige vrouw*’.

De Statenvertaling heeft de letterlijke tekst genomen nl. “*de vrouw van uw verbond*” (Hebr. BERITH = datzelfde woord wordt gebruikt bij de verbondssluiting tussen God en Israël).

Het huwelijk in Israël

In het oude testament wordt gesproken over ondertrouw en huwelijk.

Ondertrouw

Deut.20:7 Wie heeft een vrouw ondertrouwd, maar haar nog niet gehuwd?

Deut.22:23-27 De ondertrouwde vrouw werd al beschouwd als de vrouw van de naaste.

Matt 1: 18-25 Jozef en Maria: bij hen werd in de ondertrouwde situatie (door Jozef) al overspel gesuggereerd.

Dit laat zien hoe belangrijk de trouwbelofte in het toenmalige Israël was. Zelfs in het huidige jodendom geldt de ondertrouw als definitief en kan alleen door een scheiding ongedaan worden gemaakt.

De verloving, die wij kennen, heeft dit definitieve karakter niet.

Het huwelijk

In het nieuwe testament wordt 15 keer het woord bruiloft genoemd. Een huwelijk zonder bruiloft bestaat eigenlijk niet.

In het gesprek met de Samaritaanse vrouw (Joh 4:17-18) zegt Jezus tegen haar:

Joh 4: 18 Die gij nu hebt, is uw man niet.

Waarom zei Jezus dit? Zij leefde in vrije liefde en was niet getrouwd; er was geen wettige verbintenis of verbond. Zij woonde samen.... maar dat "is uw man niet".

Het huwelijk was in Israël een zuiver burgerlijke aangelegenheid, welke aanleiding gaf tot feestvieren:

- Hoogtepunt was de binnenkomst van het meisje in het huis van de bruidegom (Hoogl 3:11, Jes 61:10), getooid met de sluier, die ze pas afdeed in het bruidsvertrek.
- Er werden liefdesliederen gezongen (Jer 16:9, Hoogl, Psalm 45)
- Er werd een groot feest aangericht bij de bruidegom thuis (Gen 29:22-28, Richt 14:10 Simson, Joh 2:1-11). Gewoonlijk duurde dit feest 7 dagen.
- De huwelijksvoltrekking vond plaats in de eerste nacht van het 7-daagse feest (Gen 29:23). Het laken werd bewijsstuk (Deut 22:13-17).

Sexualiteit binnen / buiten het huwelijk

Dat de bijbel het huwelijk als de innigste vorm van intimiteit ziet, wordt o.a. geleerd door de duidelijke straffen, die Gods woord uitspreekt over andere vormen van zo'n intieme relatie.

Lev.20 Een man die echtbreuk pleegt met iemands vrouw ... zal zeker ter dood gebracht worden.

Deut 22:13-20 Samengevat: Een meisje dat niet als maagd het huwelijk ingaat heeft een schanddaad gepleegd en zal worden gestenigd. Zo zal men het kwaad uit hun midden wegdoen.

1 Kor 6:10 Dwaalt niet! Hoereerders, afgoden&enaars, overspelers, schandjongens, knapenschenders... zullen het Koninkrijk Gods niet beërven!

Overigens, ook vóór de wetgeving van Mozes werd het huwelijk erkend door de aartsvaders, maar ook door de omringende volken.

De geschiedenis van Abraham en Sara met de farao van Egypte getuigt hiervan (Gen 12:10-19). Dit herhaalt zich bij Abimelech in Gerar (Gen 20). Ook Isaác overkomt iets dergelijks (Gen 26:7-11). Lees het zelf maar goed na en ga na wat dit voor trouwen of samenwonen betekent.

Deut 22 accentueert het belang dat God hecht aan de beleving van sexualiteit binnen het huwelijk, als levenseenheid van man en vrouw: wanneer blijkt dat een meisje niet als maagd het huwelijk ingaat zal zij gestenigd worden, *omdat zij in het huis van haar vader ontucht heeft gepleegd*. Sexualiteit buiten de door God gestelde grenzen.

Jezus bevestigt nog eens de plaats van het huwelijk als scheppingsordening in

Matt 19:1-6 Jezus zei: De Schepper heeft hen van den beginne als man en vrouw gemaakt. Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en zij zullen tot één vlees zijn. Hetgeen God dan heeft samengevoegd scheidt de mens niet!

In Matt 5:27-32 veroordeelt Jezus buitenhuwelijkse sexualiteit zeer scherp als Hij het gebod "Gij zult niet echtbreken" uitlegt.

Matt 5:27-32 Een ieder die een vrouw aanziet om haar te begeren heeft in zijn hart reeds echtbreuk met haar gepleegd.

In Matt 19:9 zegt Jezus:

Wie zijn vrouw wegzendt om een andere reden dan hoererij (overspel) en een ander trouwt... pleegt echtbreuk.

De enige reden om een huwelijk te ontbinden is overspel, zegt Jezus. Daardoor breek je feitelijk de intieme levensgemeenschap op.

Hebr 13:4 Het huwelijk zij in ere bij allen en het bed onbezoedeld.

Paulus gaat in 1 Kor 7:1-9 in op vragen over het huwelijk.

1 Kor 7: 2 Ieder moet zijn eigen vrouw hebben en iedere vrouw haar eigen man...

8 Het is beter te trouwen dan van begeerte te branden.

M.a.w. Wie naar lichamelijke eenheid met de ander verlangt, moet eerst trouwen.

Hooglied

In dit bijbelboek wordt de liefde tussen jongen en meisje, man en vrouw en in het bijzonder bruid en bruidegom bezongen. Het hooglied spreekt over deze intieme relatie verrassend open, maar nooit schaamteloos.

Het is puur en rein. Vergelijk Hooglied 4:1 - 5:1.

Het gaat hier om bruid en bruidegom. Het is een bruidslid, gezongen tijdens de huwelijksweek. In dit lied bezingt de jongen de schoonheid van het meisje. Als je een beetje verliefd bent herken je het vast wel ondanks de oosterse poëzie.

Voordat het stelletje getrouwd is heeft het al van de liefde geproefd.

Vers 6: Zo gauw de avondwind komt... ga ik naar een berg vol mirre...

Je ziet de jongen na zijn werk het meisje opzoeken en ze hebben elkaar gekust

vers 11: ... je lippen smaken naar honing.

Ook de tongzoen is niet door ons uitgevonden volgens

vers 11b: ... melk en honing vind ik onder je tong.

In vers 12 en volgende vergelijkt hij zijn bruid met een tuin, een hof of een bron. Maar dan wel een lusthof, een paradijstuin, een bron van levend water! Samen de liefde genieten is een beetje paradijs op aarde.

Let wel dat dit pas bij de huwelijksviering werd gezongen!

Het loopt uit op vers 16 vv. Hier komt het meisje aan het woord: zij nodigt als bruid de bruidegom uit om tot haar te komen. Zij zegt: laten alle hartstochten maar ontbranden in het hart van mijn lieveling. Laat hij maar komen tot zijn hof en mijn vruchten plukken, al mijn vruchten. Zij wil zich helemaal aan hem geven, zelfs haar meest intieme plekjes zijn voor hem. Dat laat de bruidegom zich geen twee keer zeggen.

Maagdelijkheid

Hooglied 4 zegt belangrijke dingen over de intiemste seksualiteit, het totale samensmelten van man en vrouw.

Er zijn minder vergaande vormen van het spel der liefde, zoals omhelzen, strelen, kussen. In vers 6 en 11 merk je dat deze vormen voor de huwelijksdag al werden beleefd. De totale samensmelting werd bewaard tot na de huwelijksdag.

Let op het beeld van de bruid in vers 12: Zij is een goed gesloten tuin, niet alleen voor anderen, maar ook voor haar vriend....

Hooglied 4: 12 haar bron is verzegeld gebleven.

Concreet: zij is als maagd het huwelijk ingegaan. En de bruidegom roemt zijn meisje erom. Het was een eer om zuinig te zijn op jezelf als vrouw. Het was ook een eer om zuinig te zijn op een meisje als man. (Dit zie je heel mooi in het leven van Jozef en Maria in Mattheus 1).

In de verkeringstijd was ruimte voor tederheid, strelen en minnekozen, maar binnen bepaalde grenzen.

De volledige overgave aan elkaar was een geschenk voor na de huwelijksdag.

Verkering en seksualiteit / hartstocht

In Hooglied 2:7 klinkt als afsluiting van de verkeringstijd - als een soort evaluatie ervan - de ernstige oproep:

Hooglied 2:7 Ik bezweer u dochters, wekt de liefde niet op en prikkelt haar niet voordat het haar behaagt.

Laat verkering verkering blijven, een proeftijd om elkaar beter te leren kennen en respecteren, een tijd om je relatie op te gaan bouwen.

De intiemste gemeenschap is eindpunt van deze ontwikkeling en geen tussenstation. Er wordt concreet gesproken over: wekt de liefde niet op en prikkelt haar niet. Dit is geen luxe want er zijn mogelijkheden te over om door opgewekte hartstocht de door God gestelde grenzen te schenden. Als je het samen eens bent over het principe: wij gaan niet met elkaar naar bed vòòr het huwelijk, dan moet je afspraken maken om de liefde niet voortijdig op te wekken en te prikkelen.

Schaf geen voorbehoedmiddelen aan. Blijf 's nachts niet bij elkaar, zoek dit niet. Kleed elkaar niet uit en bevredig elkaar niet.

Het is goed niet te wachten met trouwen als je zeker weet dat je bij elkaar hoort.

De regel die de Here God aan de omgang met seksualiteit stelt is duidelijk: slechts binnen het huwelijk is plaats voor de meest intieme relatie tussen man en vrouw.

Huwelijk of samenwonen

Voor Nederland geldt voor het huwelijk artikel 67 lid 2 van het Nederlands Burgerlijk Wetboek:

Er is een huwelijk zodra de aanstaande echtgenoten, ten overstaan van de ambtenaar van de burgerlijke stand, in tegenwoordigheid van de getuigen, hebben verklaard, dat zij elkander aannemen tot echtgenoten en de ambtenaar naar de wet de verklaring heeft uitgesproken, dat zij door de echt aan elkaar verbonden zijn. Zolang de overheid de zaak m.b.t. het huwelijk zo stelt, erkennen we uiteraard als christenen de burgerlijke huwelijksluiting.

Wat moeten we dan aan met samenwonen?

In de bijbel staat niets over samenwonen om de simpele reden dat men toen nog geen voorbehoedsmiddelen had. Een relatie kon niet vrijblijvend zijn, want het samenleven van man en vrouw leidde normaalgesproken tot het krijgen van kinderen.

Terwille van de kinderen zoekt men ook nu na samenwoning meestal naar de vastere relatievorm van het huwelijk.

Enkele overeenkomsten en verschillen tussen samenwonen en huwelijk.

Overeenkomsten:

- Het huwelijk is een totaal-relatie en samenwonen is ook een totaalrelatie. Je deelt elkaars woning, tijd, gevoelens, gedachten enz. De overeenkomst tussen huwelijk en samenwonen is daarmee heel groot.

Verschillen:

- Bij samenwonen worden meestal geen officiële afspraken gemaakt, men legt zich niet vast, er is meestal geen wettig verbond. Bij een huwelijk is wel sprake van een *wettig verbond*.
- Bij samenwonen is geen publieke huwelijksluiting. Het is geen sociale gebeurtenis met familie, vrienden en kennissen (alleen om te helpen verhuizen?) of overheid, maar een privé aangelegenheid. Zelfs de gemeente van Christus is niet bij het aangaan van deze totaairrelatie betrokken. Een huwelijk is wel een *publieke aangelegenheid*. Ieder is betrokken en getuige van de nieuwe situatie.
- Het derde verschil heeft te maken met de reikwijdte van het woord *trouw*. Bij samenwonen wordt over de duurzaamheid van de relatie, de wederzijdse trouw, geen echte duidelijkheid verschaft. Als je trouwt doe je de deur achter je in het slot. Als je gaat samenwonen laat je de deur op een kier staan.
- Een samenwonend stel krijgt bij voorkeur nog geen *kinderen*.

Is het huwelijk geen tijdelijke cultuuruiting, een van de zeden en gewoonten in de bijbel die duidelijk alleen voor die tijd golden?

Nee, het wezen van het huwelijk is niet tijdgebonden, maar door God bepaald.

In de bijbel is het huwelijk een officiële aangelegenheid, waarbij alle familie is uitgenodigd, waarbij getuigen zijn (God Zelf is getuige!), waarbij men elkaar tot wettige man en wettige vrouw neemt.

Om 2 redenen is het huwelijk geen tijdgebonden gewoonte:

- In de bijbel wordt áltijd eerst een verbond gesloten, voordat man en vrouw een totaal-relatie aangaan. De officiële wederzijdse trouwbelofte werd onder ede als een verbond afgelegd.
- Het beeld van het huwelijk wordt door God steeds gebruikt ter illustratie van Zijn relatie met Israël.
In Exodus 24 sluit God een verbond met Israël.
In Ezech 16 vers 8b wordt dit als huwelijk gezien en lezen we:
... Ik ging onder ede een verbond met u aan.
Dit huwelijksverbond wordt ook genoemd in Jer.2 en 3 en Hosea 1,2 en 3.

Het huwelijk als trouwverbond is daarmee niet zomaar een door mensen uitgevonden instituut. Nee, er zit iets van de HERE God Zelf in!

In het huwelijk heeft God iets van zichzelf gelegd. De relatie van God met Zijn volk Israël of van Christus tot Zijn gemeente is voorbeeld voor de relatie van man en vrouw (Efeze 5:22-33 vooral vers 32.)

De HERE is niet gaan samenwonen met Israël, maar heeft Zijn volk gehuwd!

Wat dit betekent voor de vraag samenwonen of trouwen is duidelijk:

*Een totaal-relatie aangaan zonder een trouwverbond aan te gaan,
zonder getuigen, zonder officiële afspraken is zowel vreemd aan de
bijbel als ook aan de God van de Bijbel*

Tot slot

Na deze verkenning door de bijbel is de vraag hoe we met Gods Woord omgaan, welk gezag we de bijbel toekennen in ons leven.

God als Schepper weet hoe wij als mensen in elkaar steken en wat goed en wat niet goed voor ons is.

De bijbel is als het ware de gebruiksaanwijzing van onze Schepper. een bewijs van Zijn liefde en zorg voor ons.

Velen voor ons hebben de rijkdom van Gods gebruiksaanwijzing ontdekt:
In de psalmen zien we het herhaaldelijk:

*Psalm 119 Welzalig de man die... aan des Heren wet zijn
welgevallen heeft... Uw Woord is een lamp voor mijn voet... Het
openen van Uw woorden verspreidt licht.*

Er is hier vaak sprake van oorzaak en gevolg, zoals staat in

*Psalm 19:10-12 De verordeningen des Heren zijn waarheid.....
ook laat uw knecht zich daardoor ernstig vermanen..... In het
houden ervan ligt rijke beloning.*

Hoe verdrietig is het dan toch steeds weer onnodig ongeluk van de mensen om je heen te zien. In Hosea en andere profeten lees je steeds weer hetzelfde, verwoord in bijvoorbeeld

*Hosea 4:1-3 Er is geen trouw, geen liefde en geen kennis Gods.
Vloeken, liegen, stelen, moorden en echtbreken. Men pleegt
geweld en bloedbad volgt op bloedbad. Daarom treurt het land en
al wat er in woont verkwijnt ...*

De oorzaak staat al in vers 1: *Er is geen trouw, geen liefde en geen kennis van God* en het wordt nog eens herhaald in

Hosea 4:6 Mijn volk gaat te gronde door het gebrek aan kennis.

Denk eens aan het aantal echtscheidingen en leed door geslachtsziekten ook in onze "verstandige?" samenleving.

Daarom is het van groot belang dat we aan de huidige generatie laten zien wat Gods verordeningen betekenen in het leven van elke dag. Immers:

*Psalm 119:9 Waarmee zal de jongeling zijn pad rein bewaren?
Als hij dat houdt naar Uw Woord.*

Voor ons betekent dit dat we door onderzoek van Gods Woord bijbelse antwoorden en levenslijnen eenduidig kunnen doorgeven aan de jonge mensen voor wie we verantwoordelijk zijn.

Bijlage 1 - Principes voor relaties

- 1) Om samen een goede relatie te hebben is een houding nodig die gekenmerkt wordt door:
 - a) wederzijdse trouw (elkaar vasthouden in moeiten)
 - b) een gerichtheid op elkaar (geven in plaats van nemen = liefde). Spreek je elkaars liefdestaal?
- 2) Deze houding moet zich uiten in de volgende aspecten van een relatie:
 - a) persoonlijk en samen leven met God
 - b) rolverdeling (wat betreft de verantwoordelijkheden)
 - c) taakverdeling (wie doet wat)
 - d) communicatie (het zich kunnen uiten naar en bij elkaar)
 - e) tijdbesteding
 - f) dagelijks werk
 - g) vrijetijdsbesteding
 - h) geldbesteding
 - i) seksualiteit
 - j) kinderen
 - k) opvoeding
 - l) sfeer in huis
 - m) relatie met familie
 - n) relatie met vrienden
 - o) relatie met kennissen
 - p) functioneren in de gemeente

In dit alles is de vraag: “Wat denkt de Here God hierover en willen we Hem hierin gehoorzamen?”

- 3) Om je relatie te evalueren:
 - a) Wat is de basis van je relatie?
(Wat trekt je aan in de ander en is dit tijdelijk of blijvend?)
 - b) Is er van beide kanten sprake van de bovengenoemde houding?
 - c) Uit deze houding zich in de bovengenoemde aspecten?
(Ken je elkaars mening en richt je je, bijvoorbeeld na een afspraak daarover, ook daadwerkelijk op elkaar?)
- 4) Een relatie zal standhouden en zich in diepgang ontwikkelen als we als mensen hierin de gebruiksaanwijzing van de Here God hanteren. Dit houdt in: samen zoeken naar Gods' wil in de Bijbel en er voor vechten dit in de praktijk te brengen. Ken je de ander als iemand die dit het allerbelangrijkst vindt? Dan mag je weten dat je de basis hebt voor een huwelijksrelatie, nl.
"Kan iemand er een overweldigen, twee zullen tegenover hem kunnen standhouden, en een drievoudig snoer wordt niet spoedig verbroken" Pred.4: 12

Lees ook: “De 5 talen der liefde”